

Naturinventeringar Göteborg

Sävenäs 168:5 m.fl.

Göteborg stad, Västra Götalands län

2023-11-30

Jakobi
- Din naturliga miljökonsult

DENNA RAPPORT

Uppdrag	Naturinventeringar Göteborg Sävenäs 168:5 m.fl.
Beställare	Göteborgs Stad
Konsult	Jakobi Sustainability AB
Konsultens id	Gbg Stad Sävenäs
Rapport	Andreas Källman
Inventering	Andreas Källman, Magnus Lundström
GIS	Andreas Källman
Kvalitetsgranskning	Magnus Lundström
Bild förstasida	[Bild på jättebalsamin, tagen i inventeringsområdet av Andreas Källman]

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. BAKGRUND	5
1.1. Uppdrag och syfte.....	5
1.2. Avgränsning.....	6
1.3. Allmän beskrivning av området.....	7
1.4. Områdesskydd.....	7
1.5. Sedan tidigare kända naturvärden	9
2. Metod.....	12
2.1. Naturvårdsarter	13
2.2. Utförande.....	15
3. Resultat	18
3.1. Naturvärdesobjekt.....	18
3.2. Detaljerad artförekomst.....	22
3.3. Generellt biotopskydd	22
3.4. Värdeelement.....	23
3.5. Invasiva arter	25
3.6. Fågel	26
3.7. Fladdermus.....	28
4. Samlad bedömning.....	31
5. Referenser.....	33

SAMMANFATTNING

Jakobi Sustainability AB har av Göteborgs Stad fått i uppdrag att utföra en naturvärdesinventering (NVI) inför planering av utbyggnation vid Renovas avfallskraftvärmeverket, Göteborgs Stad i Västra Götalands län. Detta för att identifiera förhöjda naturvärden som kan komma att påverka planerna för den förändrade markanvändningen. Vidare har också inventering av häckfågelfauna, fladdermöss samt invasiva främmande arter utförts.

Genom inventeringsområdet rinner Säveån. Närmast omgiven av lummig lövskog. I övrigt består inventeringsområdet av hårdgjorda ytor, bebyggelse och industri. Säveån omfattas dels av riksintresse för naturvård, dels av Natura 2000. Intill detta vattendrag tillämpas 100 meters strandskydd.

Den 22 juni 2023 utfördes en naturvärdesinventering på fältnivå detalj med tilläggen "värdeelement", "detaljerad artförekomst", "generellt biotopskydd", "naturvärdesklass 4". Vid naturvärdesbedömningen användes SIS-standarderna för naturvärdesinventeringar (SS 199000:2014).

3 naturvärdesobjekt kunde identifieras och kartläggas, inom inventeringsområdet, vilka utgörs av den sträcka av Säveån som omfattar inventeringsområdet (naturvärdesklass 1) samt de strandnära lövskogsområden som ligger i direkt anslutning till ån (naturvärdesklass 2). Resten av områdets areal innehöll inga förhöjda naturvärden. Flera arter invasiva främmande växter identifierades i området, dessa var vresros, blomsterlupin, jättebalsamin, jätteloka och parkslide. 3 element som omfattas av biotopskyddbestämmelserna kartlades vilka utgjordes av 3 enkelradiga alléer av lönn. Även 3 värdeelement kartlades under fältbesöken.

Området hyser påtagliga ornitologiska värden, då flera särskilt skyddsvärda fågelarter finns i området, framförallt i anslutning till de strandnära lövskogarna som utgör naturvärdesobjekt. Totalt 38 fågelarter identifierades under fågelinventeringen i området.

7-8 fladdermusarter identifierades från autoboxar och den manuella inventeringen. Området runt Säveån är viktigt för fladdermössen, och det kunde ses i det relativt höga antal arter som kunde noteras. Under försommaren utgjordes aktiviteten sannolikt av solitära hanar som uppehöll sig i området och aktiviteten under hösten utgörs dels av migrerande individer av flera olika fladdermusarter.

1. BAKGRUND

1.1. Uppdrag och syfte

Jakobi Sustainability AB har av Göteborgs Stad fått i uppdrag att utföra en naturvärdesinventering (NVI) med fördjupad inventering av invasiva arter, fladdermöss och fåglar inför planering av utbyggnation av avfallskraftvärmeverket på fastigheten Sävenäs 168:5 m.fl., Göteborg i Västra Götalands län (figur 1).

Syftet med inventeringarna är att lokalisera miljöer med förhöjda naturvärden samt förekomster av skyddsvärda arter.

En analys av områdets känslighet för byggnation har också gjorts, med en bedömning om det finns behov för en artskyddsutredning.

1.2. Avgränsning

Inventeringsområde enligt avgränsning i figur 1. Total area är ca 13 ha.

Teckenförklaring

□ Utredningsområde Sävenäs

0 50 100 150 m

Jakobi

Figur 1. Översiktskarta. Inventeringsområdet är beläget i anslutning till Sävån i östra Göteborg.

1.3.Allmän beskrivning av området

Inventeringsområdet ligger i utkanten av Göteborgs stad, vid gränsen till Partille kommun. Omgivningen är nästan uteslutande antropogen och präglas av industri varvat med bostäder och transportvägar i form av motorväg och järnväg.

Inventeringsområdets värdekärna utgörs främst av den del av Sävån som överlappar området, med anslutande strandnära skog som håller hög luftfuktighet där grövre träd av lundtypiska träslag som ask, al och alm dominerar. Samtidigt är de södra delarna av inventeringsområdet till stor del alternerade med industribyggnader, hårdlagda ytor och ruderatmark.

1.4.Områdesskydd

Sävån är ett Natura-2000 område (SE0520183) och ett av Västra Götalands viktigaste vattendrag för biologisk mångfald (Länsstyrelsen, 2017). Den sträcka av Sävån med tillhörande strandskog som överlappar området, omfattas av riksintresse för naturvård, tack vare dess ekologiska funktion och lek av vandrande fiskarter som lax och öring. Strandskydd föreligger inom 100 meter från strandkanten till Sävån (Länsstyrelsen 2023; Naturvårdsverket 2023a; Skogsstyrelsen 2023).

Se figur 3 för karta över aktuella skyddsformer, samt andra sedan tidigare utpekade naturvärden i området.

Teckenförklaring

- Utredningsområde Sävenäs
- Natura 2000
- Riksintresse Naturvård
- Strandskydd 100 m

0 50 100 150 m

Jakobi

Figur 2. Översiktskarta med områdesskydd och sedan tidigare utpekade naturvärden som tangerar området.

1.5.Sedan tidigare kända naturvärden

Inventering av skyddsvärda träd har tidigare utförts i omnejden, vilken identifierade 63 sådana objekt men vilka inte återfinns i själva inventeringsområdet. I övrigt kunde inga andra sedan tidigare kända naturvärden noteras på förstudienivå (Skogsstyrelsen 2023; Naturvårdsverket 2023a; Länsstyrelsen 2023; Trafikverket 2023)

1.5.1. Artförekomster

Rapporterade artfynd mellan åren 2000 och 2023 utsöktes i artportalen, (SLU ArtDatabanken 2023). Utsökningsområdet avgränsades enligt figur 4. Utsökningen gjordes utefter ett avstånd från inventeringsområdet som tar hänsyn till arters ekologiska spridningssamband. Rödlisterade arter (SLU ArtDatabanken 2020), signalarter och fridlysta arter samt arter som omfattats av åtgärdsprogram eller av art- och habitatdirektivet ingår i urvalet vid utsökningen. Resultatet, exklusive fåglar, redovisas i tabell 1. Fåglar som observerats och sannolikt kan häcka i området redovisas i tabell 2.

Ett uttag av sekretessbelagda fynduppgifter gjordes från SLU ArtDatabanken (2023-05-03).

Tabell 1. Förteckning över naturvårdsarter (exklusive fåglar) rapporterade i Artportalen mellan åren 2000–2023. Listan redogör för svenskt och vetenskapligt artnamn, rödlistekategori, fridlysning, år ansvarsart i Göteborg, samt om arten finns upptagen i Art- och habitatdirektivets bilagor.

Svenskt artnamn	Vetenskapligt namn	Rödlista	Fridlyst	Ansvarsart	Bilaga	ÅGP
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	EN				
backtimjan	<i>Thymus serpyllum</i>	NT				
brunlångöra	<i>Plecotus auritus</i>	NT	X		4	
bäver	<i>Castor fiber</i>		X		2	
dvärgpipistrell	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>		X		4	
gaffelglim	<i>Silene dichotoma</i>		X			avslutat
gråskimlig fladdermus	<i>Vespertilio murinus</i>		X		4	
humlerotfjäril	<i>Hepialus humuli</i>	NT				
igelkott	<i>Erinaceus europaeus</i>	NT	X			
kalvnos	<i>Misopates orontium</i>	NT	X	X		X
naverlön	<i>Acer campestre</i>	CR				
nordfladdermus	<i>Eptesicus nilssonii</i>	NT	X		4	
skogsalm	<i>Ulmus glabra</i>	CR				
stallört	<i>Ononis spinosa subsp. hircina</i>	NT				
större brunfladdermus	<i>Nyctalus noctula</i>		X			
trollpipistrell	<i>Pipistrellus nathusii</i>		X		4	
vanlig padda	<i>Bufo bufo</i>		X			
vattenfladdermus	<i>Myotis daubentonii</i>		X		4	
åkergroda	<i>Rana arvalis</i>		X		4	
åker rättika	<i>Raphanus raphanistrum</i>	VU				

Tabell 2. Förteckning över fågelarter rapporterade i Artportalen mellan åren 2000–2023, som sannolikt kan häcka i området. Listan redogör för svenskt och vetenskapligt artnamn, rödlistekategori, samt huruvida arten finns upptagen i Fågeldirektivets bilaga 1 och/eller angiven som prioriterad fågelart i skogsvårdslagen. Alla fåglar är fridlysta i Sverige.

Svenskt artnamn	Vetenskapligt namn	Rödlista	Prio	Bilaga 1
backsvala	<i>Riparia riparia</i>	VU		
björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	NT		
blåmes	<i>Cyanistes caeruleus</i>			
bofink	<i>Fringilla coelebs</i>			
buskskvätta	<i>Saxicola rubetra</i>	NT		
domherre	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>			
drillsnäppa	<i>Actitis hypoleucos</i>	NT	X	
entita	<i>Poecile palustris</i>	NT	X	
fasan	<i>Phasianus colchicus</i>			
fiskmås	<i>Larus canus</i>	NT		
forsärla	<i>Motacilla cinerea</i>			
gransångare	<i>Phylloscopus collybita</i>			
gråhäger	<i>Ardea cinerea</i>			
gråkråka	<i>Corvus corone</i>	NT		
gråsiska	<i>Acanthis flammea</i>			
gråsparv	<i>Passer domesticus</i>			
gråtrut	<i>Larus argentatus</i>	VU		
gräsand	<i>Anas platyrhynchos</i>			
gräshoppsångare	<i>Locustella naevia</i>			
grönfink	<i>Chloris chloris</i>	EN		

gröngöling	<i>Picus viridis</i>		X	
grönsiska	<i>Spinus spinus</i>			
grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	NT		
gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	NT		
gårdsmyg	<i>Troglodytes troglodytes</i>			
gök	<i>Cuculus canorus</i>		X	
havstrut	<i>Larus marinus</i>	VU		
hussvala	<i>Delichon urbicum</i>	VU		
hämppling	<i>Linaria cannabina</i>			
härmsångare	<i>Hippolais icterina</i>			
järnsparv	<i>Prunella modularis</i>			
kaja	<i>Corvus monedula</i>			
kattuggla	<i>Strix aluco</i>			
knipa	<i>Bucephala clangula</i>			
koltrast	<i>Turdus merula</i>			
korp	<i>Corvus corax</i>			
kricka	<i>Anas crecca</i>	VU		
kungsfiskare	<i>Alcedo atthis</i>	VU		X
kärrsångare	<i>Acrocephalus palustris</i>			
ladusvala	<i>Hirundo rustica</i>			
lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>			
mindre hackspett	<i>Dryobates minor</i>	NT	X	
mindre strandpipare	<i>Charadrius dubius</i>			
morkulla	<i>Scolopax rusticola</i>			
näktergal	<i>Luscinia luscinia</i>			
nötväcka	<i>Sitta europaea</i>			
pilfink	<i>Passer montanus</i>			
pilgrimsfalk	<i>Falco peregrinus</i>	NT	X	X
ringduva	<i>Columba palumbus</i>			
rosenfink	<i>Carpodacus erythrinus</i>	NT	X	
rödhake	<i>Erithacus rubecula</i>			
rödstjärt	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>			
rödvingetrast	<i>Turdus iliacus</i>	NT		
rörsångare	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	NT		
skata	<i>Pica pica</i>			
skogsduva	<i>Columba oenas</i>		X	
skogssnäppa	<i>Tringa ochropus</i>			
skrattnås	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	NT		
spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT	X	X
stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	VU		
steglits	<i>Carduelis carduelis</i>			
stenknäck	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>			
stjärtmes	<i>Aegithalos caudatus</i>			
storskrake	<i>Mergus merganser</i>			
strandskata	<i>Haematopus ostralegus</i>	NT		
strömstare	<i>Cinclus cinclus</i>			
större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>			
svart röstjärt	<i>Phoenicurus ochruros</i>	NT		
svarthakad buskskvät	<i>Saxicola rubicola</i>	VU		
svarthätta	<i>Sylvia atricapilla</i>			
svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	NT		
sädesärla	<i>Motacilla alba</i>			
sävspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	NT		

sävsångare	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>			
talgoxe	<i>Parus major</i>			
taltrast	<i>Turdus philomelos</i>			
tamduva	<i>Columba livia forma domestica</i>			
tornfalk	<i>Falco tinnunculus</i>			
tornseglare	<i>Apus apus</i>			
trädgårdssångare	<i>Sylvia borin</i>			
trädkryp	<i>Certhia familiaris</i>			
törnsångare	<i>Curruca communis</i>			
vigg	<i>Aythya fuligula</i>			
ängspiplärka	<i>Anthus pratensis</i>			
ärtsångare	<i>Curruca curruca</i>	NT		

2. METOD

Vid naturvärdesbedömningen användes SIS-standarden för naturvärdesinventeringar (SS 199000:2014), fortsatt benämnd som standarden. Nedan beskrivs metoden i korthet. För fullständig metodbeskrivning, se Svensk standard SS 199000:2014 (SIS 2014a, SIS 2014b).

En naturvärdesinventering (NVI) innebär identifiering av geografiska områden som har betydelse för biologisk mångfald. Områden med förhöjda naturvärden avgränsas som naturvärdesobjekt (NVO). De klassificeras och beskrivs utifrån naturvärden och dess betydelse för den biologiska mångfalden. Ibland avgränsas även så kallade landskapsobjekt. Landskapsobjekt kompletterar naturvärdesobjekt och innebär att naturvärde av landskapsekologisk karaktär ska redovisas som geografiska områden.

En naturvärdesbedömning görs utifrån två kriterier:

Biotopvärde: Ekologiska förutsättningar för biologisk mångfald och hotade eller sällsynta biotoper. Vid bedömning av biotopvärde kan så kallade nyckelarter inkluderas. Nyckelarter skapar förutsättningar för biologisk mångfald.

Artvärde: Förekomsten av naturvårdsarter (arter som omfattas av artskyddsförordningen, typiska arter beslutade av EU-kommissionen, rödlistade arter och signalarter) eller artdiversitet. Ytterligare naturvårdsarter kan användas vid inventeringen, med motivering till varför de är valda.

De två kriterierna för naturvärdesbedömningen vägs samman och resulterar i en naturvärdesklass. Naturvärdesklasserna är i grundutförandet indelade i tre olika klasser (1–3) och en fjärde klass kan läggas till. Klass 4 innebär att vissa naturvärden förekommer, klass 3 innebär påtagliga naturvärden, klass 2 höga naturvärden och klass 1 innebär att området är av högsta naturvärde. För högsta naturvärde krävs att både biotopvärdet och artvärdet är högt.

Om naturvärdesbedömningen av någon anledning inte kan ge ett säkert resultat anges att bedömningen är preliminär. Skäl till preliminär bedömning kan vara att fältinventeringen inte utförts vid en tidpunkt som varit optimal för att hitta en del naturvårdsarter som tidigare observerats i

området och som kan förväntas finnas där. Oftast har preliminär bedömning angetts för sjöar och vattendrag då det kräver särskild fältutrustning för att kunna observera och analysera vattenlevande organismer.

2.1. Naturvårdsarter

Naturvårdsarter är arter som indikerar att ett område har naturvärde eller som i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Många naturvårdsarter har uppmärksammats av naturvårdsskäl och är upptagna i Fågeldirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG) och Art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG) eller upptagna på ArtDatabankens lista över rödlistade arter (SLU ArtDatabanken 2020). Naturvårdsarter innefattar också arter skyddade enligt 4–9 §§ Artskyddsförordningen (2007:845), signalarter (vilka ger indikation om en biotops naturvärde) som nyttjades vid Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering (Nitare 2019) samt regionala och lokala ansvarsarter. Nedan förklaras de olika begreppen mer ingående.

Naturvårdsarter som noterats under NVI:n har rapporterats in till ArtDatabanken (www.artportalen.se).

2.1.1. Fågeldirektivets bilaga 1

Sverige har undertecknat fågeldirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EC av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar). Fågeldirektivets bilaga 1 består av en lista över arter för vilka särskilda åtgärder ska vidtas för att skydda livsmiljöer.

2.1.2. Art- och habitatdirektivet

EU:s art- och habitatdirektiv (rådets direktiv 92/43/EEG) har som syfte att bevara biologisk mångfald inom EU. I direktivets bilagor 1, 2, 4 och 5 listas olika naturtyper och arter som anses särskilt skyddsvärda. Bilaga 1 och 2 omfattar livsmiljötyper respektive arter som kräver att särskilda bevarandeområden utses. Bilaga 4 omfattar arter som kräver strikt skydd. Bilaga 5 omfattar arter som riskerar att minska på grund av insamling eller annan exploatering och kan därför kräva särskilda förvaltningsåtgärder.

2.1.3. Rödlistade arter

Rödlistade arter är arter som är upptagna i Rödlistan, som tas fram av SLU ArtDatabanken (2020) och fastställs av Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten. Rödlistning är ett system som utvecklats av den internationella naturvårdsunionen (IUCN). Rödlistningen är en prognos över risken för enskilda arter att dö ut från Sverige vilket har bedömts kvantitativt. Hotkategorierna redovisas i tabell 3. Arter i hotkategorierna CR, EN och VU räknas som hotade. Förteckning över rödlistans svenska benämningar och förkortningar finns i tabell 3.

Tabell 3. Rödlistans kategorier. Arter i de rödmarkerade kategorierna räknas som hotade.

Nationellt utdöd	Akut hotad	Starkt hotad	Nära hotad	Livskraftig	Kunskapsbrist	Ej bedömd
RE	CR	EN	NT	LC	DD	NA/NE

2.1.4. Skyddade arter

De arter som omfattas av förbud enligt 4–9 §§ artskyddsförordningen faller under begreppet skyddade arter.

Alla vilda fåglar är fridlysta enligt 4 § artskyddsförordningen. Det innebär att de inte får dödas, fångas, skadas eller störas. Det är också förbjudet att ta bort eller skada ägg eller bon samt fortplantningsområden och viloplats. "Även om alla fågelarter omfattas bör arter markerade med B i bilaga 1 till artskyddsförordningen, rödlistade arter samt sådana arter som uppvisar en negativ trend prioriteras i skyddsarbetet." (Naturvårdsverket 2009).

5 § Artskyddsförordningen reglerar metoder och medel för fångst eller dödande av vissa arter. Denna paragraf berörs inte sannolikt i samband med en naturvärdesinventering.

För 6 § Artskyddsförordningen gäller: "...enligt 6 § artskyddsförordningen innebär att det är förbjudet att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och dessutom att ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon av vilt levande kräldjur, groddjur eller ryggradslösa djur som är upptagna i bilaga 2 till artskyddsförordningen." (Naturvårdsverket 2009). Förbudet gäller även om skadan sker oavsiktligt. Till skillnad från 4 § har livsmiljöerna för arter skyddade enligt 6 § inget skydd.

För 7 § Artskyddsförordningen gäller: "För växtarter som i bilaga 1 till artskyddsförordningen markerats med N är det förbjudet att avsiktligt plocka, samla in, skära av, dra upp med rötterna eller förstöra dem i deras naturliga utbredningsområde i naturen. Förbudet gäller alla stadier i växternas biologiska cykel. Avsiktlig betyder i detta sammanhang att den som utför åtgärden förstår den förutsägbara konsekvensen av sitt handlande och ändå genomför den, det vill säga är medveten om att en skyddad växt sannolikt exempelvis förstörs, även om förstörandet inte var syftet med åtgärden." (Naturvårdsverket, 2009).

För 8 § Artskyddsförordningen gäller: "Enligt 8 § artskyddsförordningen är det i fråga om de vilt levande kärlväxter, mossor, lavar, svampar och alger som anges i bilaga 2 till förordningen förbjudet att plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växterna, samt att ta bort eller skada frön eller andra delar. Med att skada arten bör även avses åtgärder som på ett indirekt sätt skadar arten genom att till exempel de hydrologiska förhållandena på artens växtplats förändras." (Naturvårdsverket 2009). Förbudet gäller även om skadan sker oavsiktligt.

För § 9 Artskyddsförordningen gäller: "Enligt 9 § artskyddsförordningen är det i fråga om de vilt levande kärlväxter, mossor, lavar, svampar och alger som anges i bilaga 2 till förordningen förbjudet att gräva eller dra upp exemplar av växterna med rötterna. Det är också förbjudet att plocka eller på annat sätt samla in exemplar av växterna för försäljning eller andra kommersiella ändamål." (Naturvårdsverket, 2009). Det är alltså tillåtet att plocka växten för eget bruk men inte gräva bort hela rotsystemet. Förbudet gäller även om skadan sker oavsiktligt.

2.1.5. Signalarter

Signalarter är arter med särskilda krav på sin livsmiljö. För att en signalart ska ha en livskraftig förekomst måste dess habitat vara av god kvalitet. Exempelvis träd av hög ålder, lång skoglig kontinuitet, ved som varit död en längre tid, hög och jämn luftfuktighet med mera. Dessa arter

nyttjades vid Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering (Nitare 2019) och kan ha högt, medelgott eller lågt signalvärde beroende på artens krav och de regionala förutsättningarna.

2.1.6. Typiska arter

Typiska arter är arter vars förekomst kan indikera en Natura 2000-naturtyps bevarandestatus. Samtliga av Naturvårdsverket beskrivna Natura 2000-naturtyper som förekommer i Sverige har en fastställd artlista. Om flera av arterna förekommer samt har livskraftiga förekomster inom naturtypen tyder det på att Natura 2000-naturtypen är av god bevarandestatus.

2.1.7. Ansvarsarter

Ansvarsarter är arter vars förekomst ska bevaras då de har sin huvudutbredning inom ett land, landskap, län eller en kommun. Arten kan alltså lokalt vara mycket vanlig men ska ändå visas hänsyn och bevaras då den inte förekommer i samma utsträckning någon annanstans.

2.2. Utförande

2.2.1. NVI

Denna NVI är utförd på fältnivå detalj, vilket innebär att minsta obligatoriska karteringsenhet för naturvärdesobjekt som avgränsas är 10 m², alternativt linjeformade objekt med en längd på 10 meter eller mer, och en bredd på 0,5 meter eller mer.

NVI:n är utförd med tilläggen "värdeelement", "detaljerad artförekomst", "generellt biotopskydd", "naturvärdesklass 4", se tabell 4.

Tabell 4. Tillägg till naturvärdesinventeringen.

Tillägg	Beskrivning
Värdeelement	Element som har betydelse för biologisk mångfald
Detaljerad redovisning av artförekomst	Förekomster av naturvårdsarter som påträffas under inventeringen noteras i karta med en noggrannhet på 10–25 meter.
Generellt biotopskydd	Vissa typer av småbiotoper omfattas av ett generellt biotopskydd enligt miljöbalken 7 kap 11§ och 5 § i Förordning (1998:1252) om områdesskydd.
Naturvärdesklass 4	Naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 4 – Visst naturvärde – identifieras och avgränsas.

Förutom ovannämnda tillägg, ingick även inventering av invasiva främmande arter, fåglar och fladdermöss i uppdraget. Inventeringen utfördes för NVI) 22 juni 2023 av Andreas Källman från Jakobi Sustainability AB. För övriga inventeringar se nedan.

Teknik som användes var handkikare, lupp och handdator med Arcgis Fieldmaps där all data insamlades digitalt med positioner. Analyser och kartframställning har utförts i ArcGIS Pro, med

koordinatsystem SWEREF99_TM. Shapefiler levereras till kund tillsammans med denna rapport. Som bakgrund för kartor i denna rapport ligger Google satellite.

2.2.2. Fågelinventering

En allmän fågelinventering utfördes inom inventeringsområdet (figur 1) vid 3 tidiga morgnar under perioden april-juni för att identifiera potentiell häckfågelfauna, se tabell 5.

Alla noterade fågelarter dokumenterades och följande fågelgrupper angavs även med geografisk position under fältbesöken:

- Alla prioriterade arter enligt Skogsstyrelsens bilaga 4
- Fågeldirektivet bilaga 1
- Alla rovfåglar
- Alla vadare
- Alla rödlistade fågelarter

Samtliga observationer har rapporterats till Artportalen (Artportalen, 2023). Häckfågeltaxeringen gjordes av Magnus Lundström (ML) och Andreas Källman (AK) från Jakobi Sustainability AB.

Tabell 5. Översikt av fältbesök för fågelinventering.

Datum	Tid	Utförare	Väderförhållanden
2023-04-05	07.30-10.30	ML	Klart, ostlig vind 0–4 m/s, -1 - +7 grader
2023-05-11	06.00-08.00	ML	Växlande molnighet, +5 grader
2023-06-07	04.45-08.15	AK	Växlande molnighet, svag nordlig vind, 11 grader.

Fågelinventeringen har utförts med stöd av Naturvårdsverkets standardiserade metoder för fågelinventeringar (Naturvårdsverket, 2016). Sjungande fåglar som hörts och setts samt fåglar i par eller med bomaterial kan förväntas hålla revir i närheten. Under fältbesöken gick inventeraren längs linjetranssekt genom området på ett sådant avstånd (100 m) att samtliga fåglar kunde upptäckas. Vid lämpliga punkter lyssnades omgivningen av ett par minuter tills inga nya individer kunde noteras.

2.2.3. Fladdermusinventering

Fladdermöss har ett starkt skydd i svensk och internationell lagstiftning. Detta skydd kan bland annat manifesteras i en arts tillhörighet eller omnämmande i artskyddsförordningens bilaga 1 (SFS 2007: 845) eller i EUROBATS-avtalet som Sverige har skrivit på. Skyddet genom artskyddsförordningen gör det förbjudet att fånga och/eller döda fladdermöss samtliga fladdermusarter i Sverige, enligt 4 a §. Det är inte heller tillåtet att avsiktligt störa fladdermöss, i synnerhet under fladdermössens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder eller skada eller förstöra deras fortplantningsområden och viloplatsar.

Vissa fladdermusarter har även ett utökat skydd, dessa är sådana som betecknas som B-arter i artskyddsförordningens bilaga 1, för vilka det ska upprättas särskilda bevarandeområden för, så kallade Natura 2000.

Fladdermöss är att anse som naturvårdsarter, alltså arter som indikerar att ett område har naturvärde eller som i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Många naturvårdsarter har uppmärksammats av naturvårdsskäl och är upptagna i Art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG) eller upptagna på ArtDatabankens lista över rödlistade arter, se tabell 1 för kategorier, (SLU ArtDatabanken 2020). De olika begreppen förklaras mer ingående i slutet av detta dokument (Appendix 1). Notera att samma art kan ingå i flera kategorier.

Naturvårdsarter som noterats under fältarbetet rapporteras in till ArtDatabanken (www.artportalen.se).

Fladdermusinventeringen utfördes med stöd av Naturvårdsverkets handledning för artkartering av fladdermöss, det vill säga dels med autoboxar, dels manuellt med handhållen detektor (Naturvårdsverket, 2021). Autoboxar av modell Pettersson D500X placeras ut på strategiskt valda platser åtminstone 6 nätter fördelat på två perioder under sommaren. Dessa två tillfällen för att täcka in hela säsongen; Första tillfället planeras in under yngelperioden (juni-juli) då honorna bildar kolonier och andra tillfället under parnings-/migrationsperioden (juli-augusti) då fladdermössen lämnat sina sommarlokaler och ger sig iväg för att säkra nästa års avkomma. Alla inspelningar ses över manuellt, det vill säga utan auto ID-funktioner. För fältbesök se tabell 6.

Tabell 6. Översikt av tidpunkter då fladdermusinventering skedde i projektet. Autoboxarna ställs in att bara spela in nattetid då fladdermöss främst är aktiva.

Datum	Inventeringstyp	Väderförhållanden
22:00 2023-06-15 till 00:30 2023-06-16	Manuell	Klart, ostlig vind 0–4 m/s, -1 - +7 grader
2023-06-22 till 2023-06-26	Autoboxar (2 st)	Växlande molnighet, +5 grader
2023-08-10 till 2023-08-14	Autoboxar (2 st)	Växlande molnighet, svag nordlig vind, 11 grader.

En autobox sattes upp för att spela in simultant med den manuella inventeringen för att täcka in ett större område.

2.2.4. Invasiva arter

Under fältsäsongens besök i området kartlades också förekomster av invasiva främmande arter. Observationer av nya arter gjordes under hela säsongen då olika arterna blommar vid olika tillfällen under året och blir därmed mer eller mindre lättidentifierade vid olika tillfällen. Fokus låg på att kartlägga de arter som är med på EU:s förteckning (nr 1143/2014) över invasiva främmande arter samt de invasiva arter som ligger inne hos regeringen för förslag för nya invasiva främmande arter som tagits fram av Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (Naturvårdsverket, 2023b).

3. RESULTAT

3.1. Naturvärdesobjekt

Totalt identifierades 3 naturvärdesobjekt (NVO) inom inventeringsområdet. 1 objekt med naturvärdesklass 1, 2 objekt med naturvärdesklass 2 (figur 3). Respektive NVO beskrivs närmare nedan.

Teckenförklaring

	Utredningsområde Sävenäs		Naturvårdsarter
	Naturvärdesobjekt		Ask
	klass 1 - högsta naturvärde		Bäckbräsma
	klass 2 - högt naturvärde		Bäver
			Skogsalm
			Slät spolsnäcka

0 50 100 150 m

Jakobi

Figur 3. Karta över de naturvärdesobjekt och naturvårdsarter (utöver fåglar och fladdermöss) som kartlades under fältinventeringen 2023.

NVO 1 – Skog och träd

Naturvärdesbedömning: Klass 2

Biotop: Svåmlövskog / Strandskog

Områdesskydd: Riksintresse för naturvård, strandskydd 100 meter.

Beskrivning och naturvärden:

Strandskog som ligger längs Säveåns södra sandbank. Strandzon med gamla grova och senvuxna lövträd av al, ek, alm och ask. Gott om död ved i olika grovlek och nedbrytningsgrad. Gott om hålträd. Även fladdermöss kan tänkas använda dessa hålträd som viloplatser. Blottad sandbank mot ån. Gott om död ved i olika grovlek och utförande. gott om insekter och trädgårdsrymlingar. En stor och varierad mängd värdeelement förekommer i biotopen.

Ett påtagligt artvärde tillsammans med ett påtagligt biotopvärde gör sammantaget att naturvärdesobjektet hamnar i Naturvärdesklass 2 – högt naturvärde.

Naturvårdsarter: alm, ask, drillsnäppa, buskskvätta, bäver, bäckbräsmå, björktrast, vattenfladdermus, nordfladdermus, dvärgpipistrell

Artuttag: kungsfiskare, grönfink, mindre hackspett, ärtsångare

Artvärde: påtagligt

Biotopvärde: påtagligt

Datum: 2023-06-22

Inventerare: Andreas Källman

NVO 2 – Skog och träd

Naturvärdesbedömning: Klass 2

Biotop: Svåmlövsskog / Strandskog

Områdesskydd: Riksintresse för naturvård, strandskydd 100 meter.

Beskrivning och naturvärden:

Strandskogen som ligger längs Sävåns norra sandbank. Strandzonen med gamla och grova samt senvuxna lövträd av al, ek, alm och ask. Gott om död ved i olika grovlek och nedbrytningsgrad. Blottad sandbank mot ån växlas med vassstråk. Gott om död ved i olika grovlek och utförande. Gott om insekter och trädgårdsmalingar. En stor och varierad mängd värdeelement förekommer i biotopen.

Ett påtagligt artvärde tillsammans med ett påtagligt biotopvärde gör sammantaget att naturvärdesobjektet hamnar i Naturvärdesklass 2-högt naturvärde.

Naturvårdsarter: dvärgpipistrell, nordfladdermus, vattenfladdermus, bäver, drillsnäppa, sävsparv, buskskvätta, björktrast, entita, stare, gröngöling, svartvit flugsnappare, alm, ask

Artuttag: Kungsfiskare, grönfink, mindre hackspett, ärtsångare, naverlönn

Artvärde: påtagligt

Biotopvärde: påtagligt

Datum: 2023-06-22

Inventerare: Andreas Källman

NVO 3 – Vattendrag

Naturvärdesbedömning: Klass 1

Biotop: Natura 2000-naturtyp Större vattendrag (3210)

Områdesskydd: Riksintresse för naturvård & Natura 2000-område

Beskrivning och naturvärden:

Den del av Säveån som rinner igenom området är relativt sett lugnflytande. Bäver sågs vid två tillfällen i inventeringsområdet, en ensam individ vid fågelinventeringen i maj och 2 individer samtidigt under fladdermusinventeringen under nattetid. Sträckan är en viktig vandringsled för fiskarter i vattendraget såsom ål, säveållax, lake, havsnejonöga, flodnejonöga samt stensimpa.

Ett högt artvärde tillsammans med ett högt biotopvärde gör sammantaget att naturvärdesobjektet hamnar i Naturvärdesklass 1-högsta naturvärde.

Naturvårdsarter: bäver, dvärgpipistrell, nordfladdermus, vattenfladdermus. Vandrande fisk exempelvis lax.

Artuttag: Kungsfiskare, ål, säveållax, lake, havsnejonöga, flodnejonöga samt stensimpa.

Artvärde: högt

Biotopvärde: högt

Datum: 2023-06-22

Inventerare: Andreas Källman

3.2.Detaljerad artförekomst

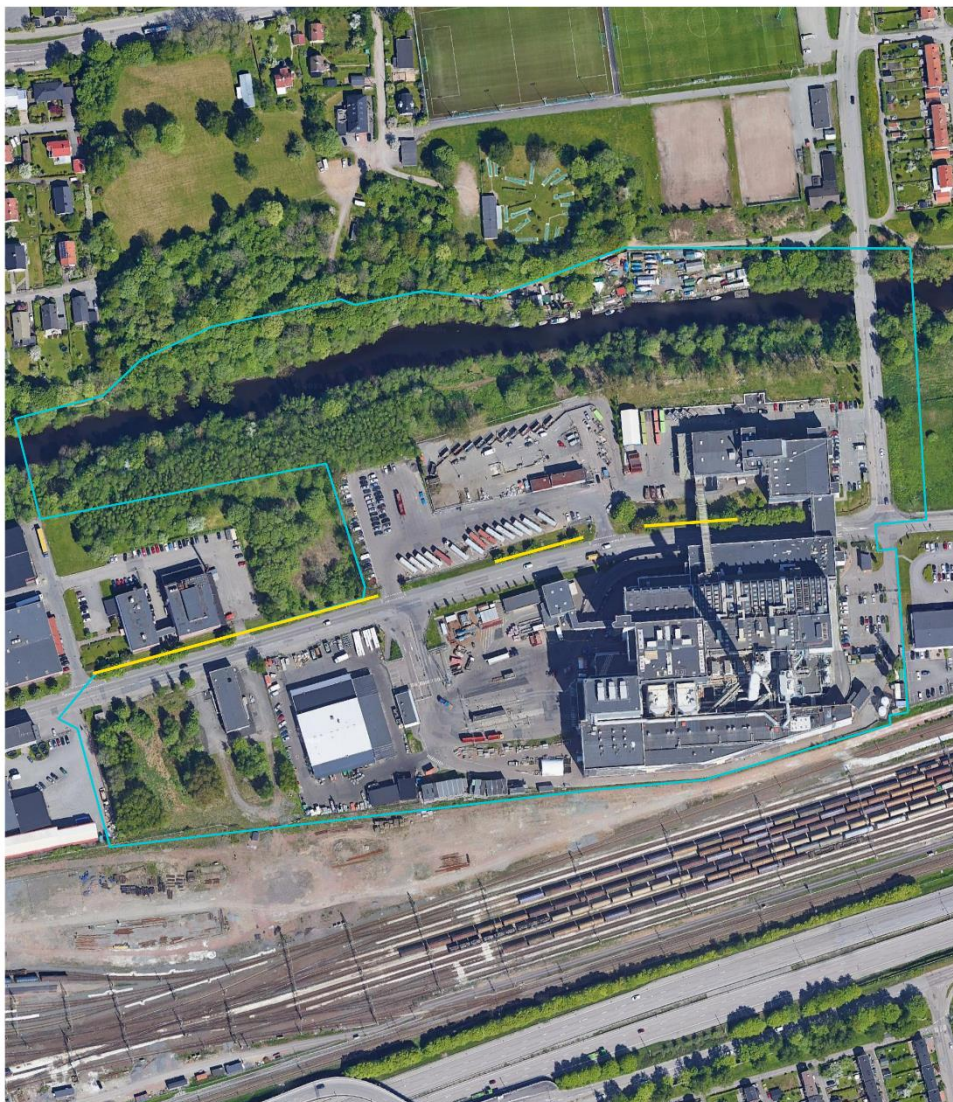
Totalt identifierades 5 naturvårdsarter exklusive fladdermöss och fåglar under fältinventeringen, dessa redogörs i tabell 7 nedan. Slätspolnäckä är av inventeraren tillagd som signalarter eftersom den kan anses som en indikator på hälsosamma ädellövsmiljöer med god tillgång på rikbarksträd som ask och alm.

Tabell 7. Förteckning över naturvårdsarter som observerades under fältinventeringen.

Svenskt artnamn	Vetenskapligt namn	Rödlista	Fridlyst	Signalart	Bilaga
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	EN			
Bäckbräsma	<i>Cardamine amara</i>			X	
Bäver	<i>Castor fiber</i>		X		2
Slätspolnäckä	<i>Cochlodina laminata</i>			X	
Skogsalm	<i>Ulmus glabra</i>	CR			

3.3.Generellt biotopskydd

Totalt noterades 3 objekt som omfattas av det generella biotopskyddet – 3 alléer. Dessa låg längs med Von Utfallsvägen, se figur 4.

Teckenförklaring

□ Utredningsområde Sävenäs

— Generellt biotopskydd
Allé

0 50 100 150 m

Jakobi

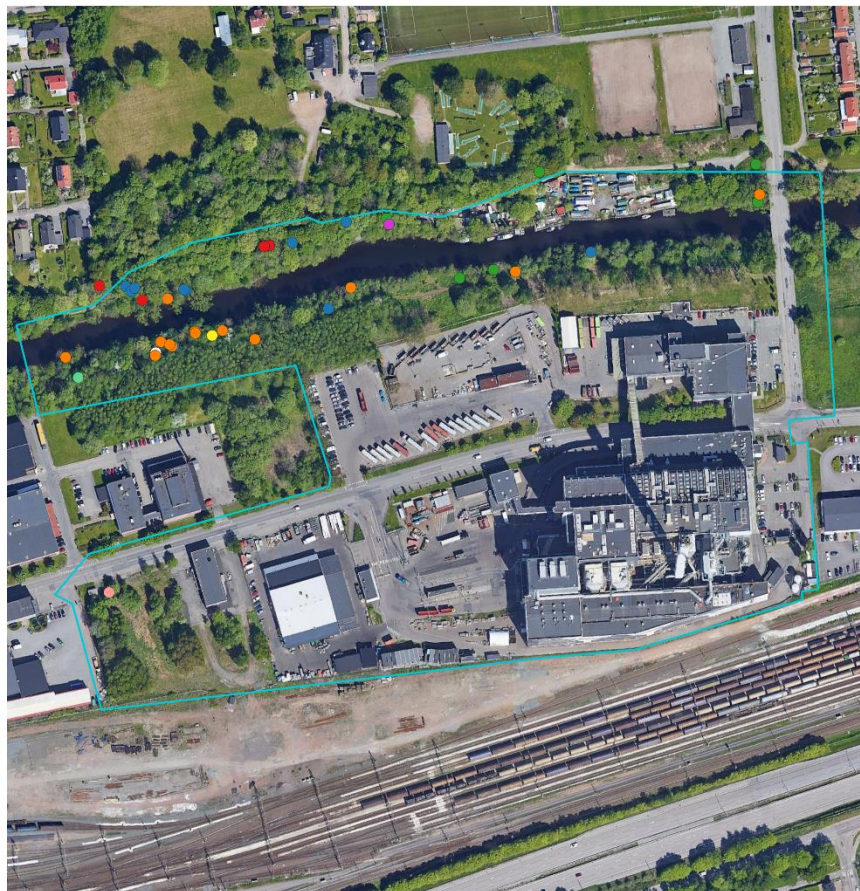
Figur 4. Karta över de biotopskyddsobjekt som noterades under fältinventeringen 2023.

3.4. Värdeelement

Under fältinventeringen kartlades 33 värdeelement av olika karaktär dessa listas nedan i tabell 8 och visas med geografisk position i figur 5.

Tabell 8. Förteckning över värdeelement

Objekt-ID	Värdeelement	Objekt-ID	Värdeelement
1	<i>Sandblotta</i>	2	<i>Högstubbe</i>
3	<i>Grov låga (>40cm)</i>	4	<i>Källa</i>
5	<i>Grov låga (>40cm)</i>	6	<i>Torraka/Torrträd</i>
7	<i>Grov låga (>40cm)</i>	8	<i>Grovt hålträd (>40cm)</i>
9	<i>Torraka</i>	10	<i>Jätteträd (ask)</i>
11	<i>Jätteträd (ask)</i>	12	<i>Jätteträd (ask)</i>
13	<i>Jätteträd (ask)</i>	14	<i>Grov låga (>40cm)</i>
15	<i>Grov låga (>40cm)</i>	16	<i>Grov låga (>40cm)</i>
17	<i>Grovt hålträd (>40cm)</i>	18	<i>Grovt hålträd (>40cm)</i>
19	<i>Grovt hålträd (>40cm)</i>	20	<i>Bärande buske (hägg)</i>
21	<i>Grovt hålträd (>40cm)</i>	22	<i>Grovt hålträd (>40cm)</i>
23	<i>Grovt hålträd (>40cm)</i>	24	<i>Grovt hålträd (>40cm)</i>
25	<i>Grovt hålträd (>40cm)</i>	26	<i>Torraka/Torrträd</i>
27	<i>Grovt hålträd (>40cm)</i>	28	<i>Torraka/Torrträd</i>
29	<i>Grov låga (>40cm)</i>	30	<i>Grov låga (>40cm)</i>
31	<i>Grov låga (>40cm)</i>	32	<i>Grov låga (>40cm)</i>
33	<i>Torraka/Torrträd</i>		

Teckenförklaring

Utredningsområde Sävenäs

0 50 100 150 m

Värdeelementen

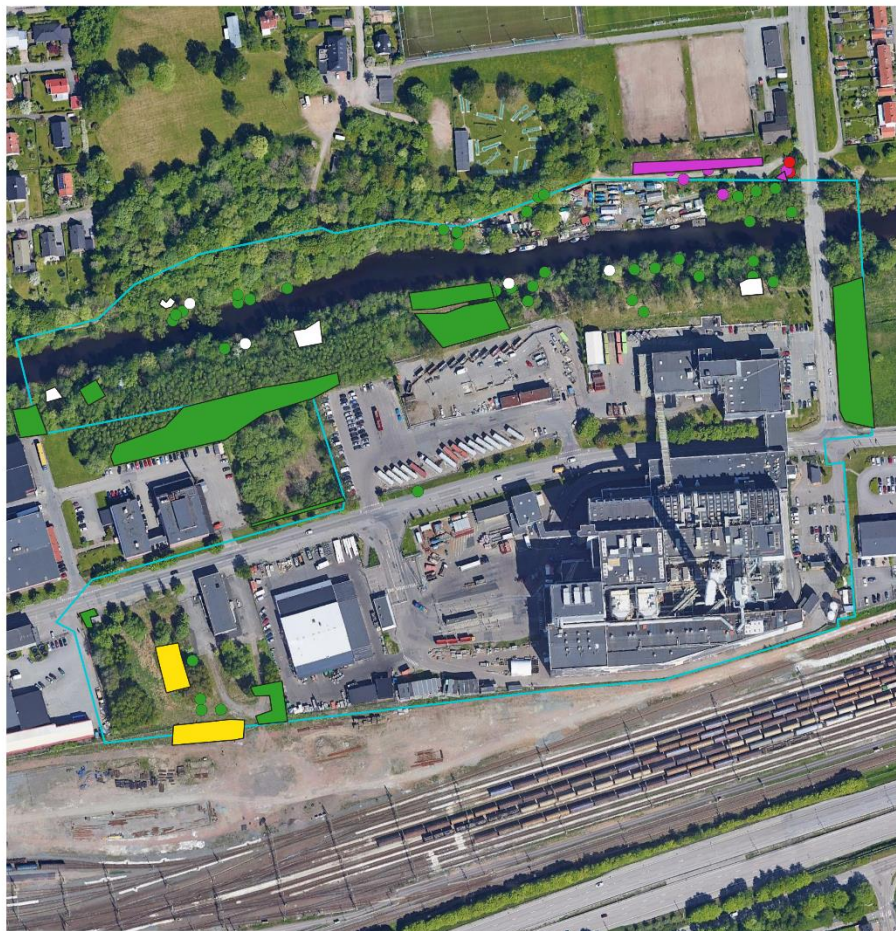
- bärande träd/buske
- >40 cm grov låga
- högstubbe
- källa
- sandblotta/sandmiljö
- torrträd/torraka
- skyddsvärt träd (>140 år)
- skyddsvärt träd (>40 cm hålträd)
- skyddsvärt träd (jätteträd)

Jakobi

Figur 5. Karta över de värdeelement som identifierades under fältinventeringen 2023.

3.5. Invasiva arter

5 invasiva främmande växtarter kunde identifieras inom inventeringsområdet (figur 1) under säsongens fältinventering. Av dessa hade flera en allmän förekomst och flera arter dominerade fältskiktet där de förekom. Se figur 6 nedan för geografisk position av dessa arters förekomst. Samtliga noterade arter förutom blomsterlupin är EU-listade.

Teckenförklaring

Utredningsområde Sävenäs

Invasiv främmande art (yta)

blomsterlupin

jättebalsamin

jätteloka

parkslide

Invasiv främmande art (punkt)

blomsterlupin

jättebalsamin

jätteloka

vresros

0 50 100 150 m

Jakobi

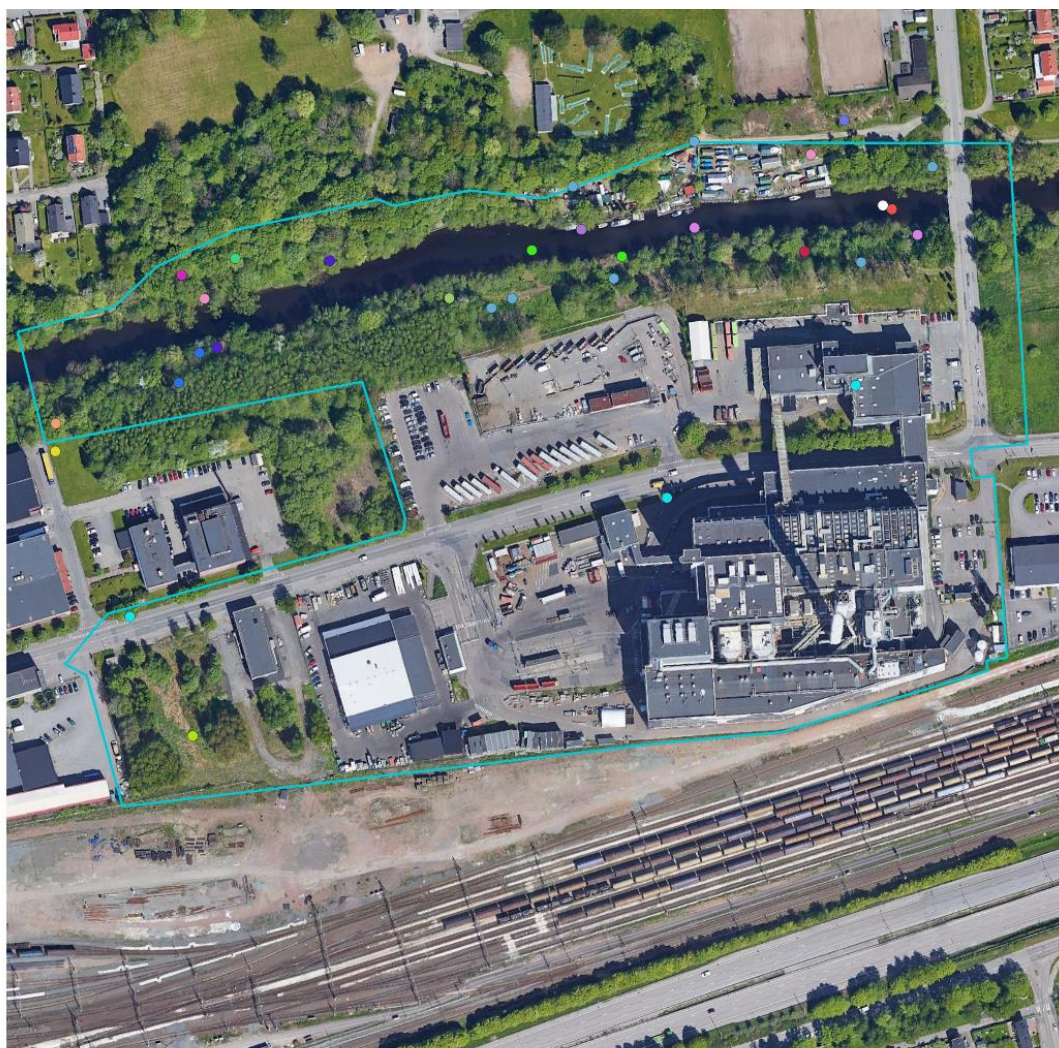
Figur 6. Karta över de förekomster av invasiva växtarter som identifierades i inventeringsområdet.

3.6. Fågelinventering

Sammanlagt 38 fågelarter noterades i inventeringsområdet under fältsäsongen 2023. Av dessa kan 14 anses vara särskilt skyddsvärda, genom sin ekologiska roll och ekologiska krav, deras tillhörighet till den svenska rödlistan, bilaga 4 av skogsvårdslagen där prioriterade fågelarter redogörs, eller till bilaga 1 av fågeldirektivet. Artobservationerna presenteras vidare i tabell 9 samt figur 7 nedan.

Tabell 9. Förteckning över samtliga fågelarter som identifierades inom inventeringsområdet under fältbesöken 2023. Listan redogör för svenskt och vetenskapligt artnamn, rödlistekategori, samt huruvida arten finns upptagen i Fågeldirektivet bilaga 1 och/eller angiven som prioriterad fågelart i skogsvårdslagen. Alla fåglar är fridlysta i Sverige.

Svenskt artnamn	Vetenskapligt namn	Rödlista	Prio	Bilaga 1
Blåmes	<i>Cyanistes caeruleus</i>			
Bofink	<i>Fringilla coelebs</i>			
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	NT		
Drillsnäppa	<i>Actitis hypoleucos</i>	NT	X	
Entita	<i>Poecile palustris</i>		X	
Fiskmås	<i>Larus canus</i>	NT		
Forsårla	<i>Motacilla cinerea</i>			
Gransångare	<i>Phylloscopus collybita</i>			
Gråkråka	<i>Corvus corone</i>			
Gräsand	<i>Anas platyrhynchos</i>			
Gröngöling	<i>Picus viridis</i>		X	
Grönsiska	<i>Spinus spinus</i>			
Gärdsmyg	<i>Troglodytes troglodytes</i>			
Hussvala	<i>Delichon urbicum</i>	VU		
Kaja	<i>Corvus monedula</i>			
Knipa	<i>Bucephala clangula</i>			
Koltrast	<i>Turdus merula</i>			
Kärrsångare	<i>Acrocephalus palustris</i>			
Ladusvala	<i>Hirundo rustica</i>			
Mindre strandpipare	<i>Charadrius dubius</i>			
Nötväcka	<i>Sitta europaea</i>			
Ringduva	<i>Columbo palumbus</i>			
Rödhake	<i>Erithacus rubecula</i>			
Skata	<i>Pica pica</i>			
Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	VU		
Steglits	<i>Carduelis carduelis</i>			
Stenknäck	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>			
Stjärtmes	<i>Aegithalos caudatus</i>			
Storskrake	<i>Mergus merganser</i>			
Strandskata	<i>Haematopus ostralegus</i>	NT		
Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>			
Svarthätta	<i>Sylvia atricapilla</i>			
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	NT		
Sävspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	NT		
Talgoxe	<i>Parus major</i>			
Taltrast	<i>Turdus philomelos</i>			
Tornseglare	<i>Apus apus</i>	EN	X	
Trädkrypare	<i>Certhia familiaris</i>			

Teckenförklaring

Utredningsområde Sävenäs

Fågelobservation

- Björktrast
- Drillsnäppa
- Entita
- Fiskmåås
- Forsärla

- Gröngöling
- Hussvala
- Kråka
- Mindre strandpipare
- Stare
- Stenknäck
- Stjärtmes

- Storskrake
- Strandskata
- Större hackspett
- Svartvit flugsnappare
- Sävspurv
- Tornseglare

0 50 100 150 m

Jakobi

Figur 7. Karta över de observationer av naturvårdsintressanta fåglar som gjordes under fältinventeringen 2023.

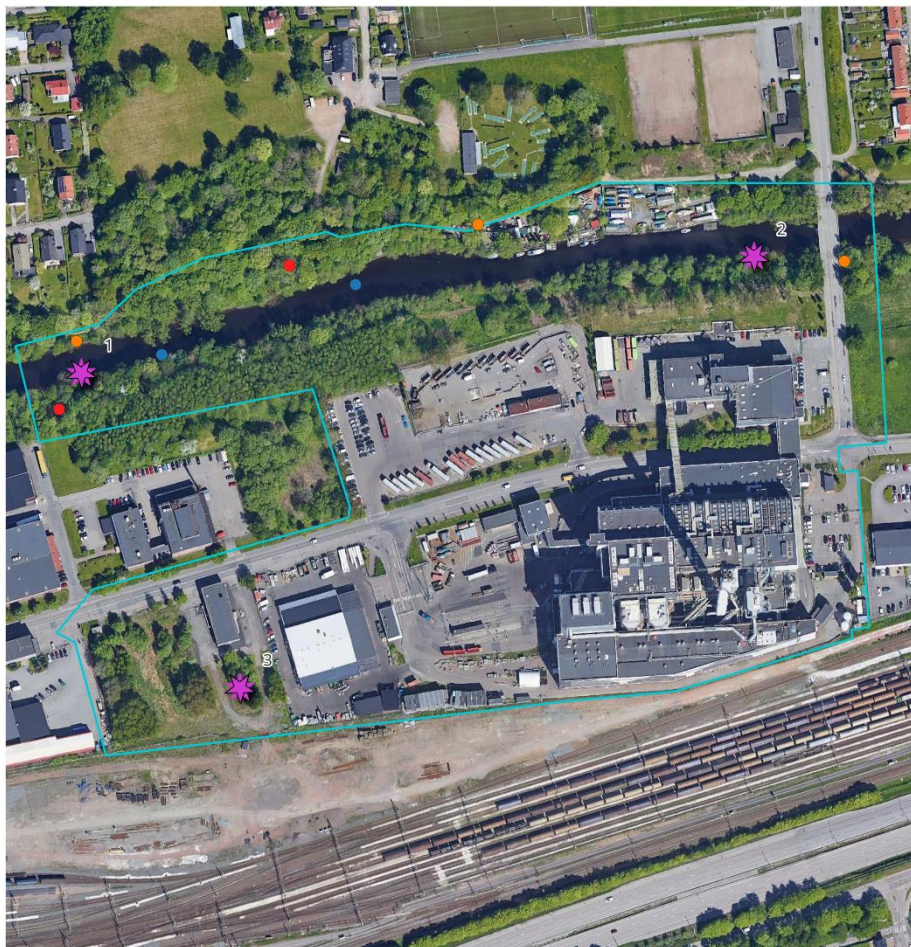
3.7. Fladdermus

I området kunde totalt 7–8 fladdermusarter identifieras. Osäkerheten ligger i att vissa arter inte kan urskiljas med den etablerade inventeringsmetodiken, eftersom deras ekopulser är för lika eller ej arttypiska. De identifierade arterna var mustasch-/taigafladdermus, fransfladdermus, trollpipistrell, nordfladdermus, dvärgpipistrell, gråskimlig fladdermus, vattenfladdermus. I figur 8 nedan redovisas

endast de arter som identifierades under det manuella inventeringstillfället som lokalerna för inspelningsboxarna. Samtliga artförekomster presenteras i tabell 9 nedan.

Tabell 9. Förteckning över fladdermusarter som identifierades i inspelningarna gjorda i juni respektive augusti 2023. Tabellen redogör för svenskt och vetenskapligt namn, vilken månad arten spelats in, rödlistekategori, samt om arten är upptagen i Art- och habitatdirektivets bilagor.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Rödlista	Bilaga	Juni	Augusti
Dvärgpipistrell	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>		4	X	X
Fransfladdermus	<i>Myotis nattereri</i>	NT	4	X	X
Gråskimlig fladdermus	<i>Vespertilio murinus</i>		4	X	
Mustasch-/Tajgafladdermus	<i>Myotis mystacinus/Myotis brandtii</i>		4	X	
Nordfladdermus	<i>Eptesicus nilssonii</i>	NT	4	X	X
Trollpipistrell	<i>Pipistrellus nathusii</i>		4	X	X
Vattenfladdermus	<i>Myotis daubentonii</i>		4	X	X

Teckenförklaring

□ Utredningsområde Sävenäs

★ Ljudbox fladdermöss

Fladdermusobservation

● Dvärgpipistrell

● Nordfladdermus

● Vattenfladdermus

0 50 100 150 m

Jakobi

Figur 8. Karta över var fladdermusobservationer gjordes under det manuella inventeringstillfället i juni. Kartan redovisar också den geografiska positionen för de autoboxar (automatiska fladdermusinspelningsboxar) som användes i juni och augusti 2023.

4. SAMLAD BEDÖMNING

Under fältsäsongen 2023, kartlades 3 naturvärdesobjekt i inventeringsområdet, vilka utgörs av den sträcka av Säveån som omfattar inventeringsområdet (klass 1) samt de strandnära lövskogsområden som ligger i direkt anslutning till ån (klass 2). Resten av områdets areal innehöll inga förhöjda naturvärden, vilket till stor del kan ackrediteras till den höga antropogena närvaro som inventeringsområdet är utsatt för. Dessa ytor utgörs av hårdlagda ytor, bebyggelse och höga förekomster av invasiva främmande arter, vilka tränger undan annan värdefull flora som annars skulle blomma i området.

Området hyser påtagliga ornitologiska värden, då flera särskilt skyddsvärda fågelarter kunde identifieras i området, framför allt i anslutning till de strandnära lövskogarna som utgör naturvärdesobjekt.

Miljön runt naturvärdesobjekten är också viktig för fladdermössen, och det kunde ses i det relativt höga antal arter som noterades i området. Under den manuella inventeringen i juni var aktiviteten låg och sannolikt utgjordes aktiviteten av ensamma hanar som använde Säveån och tillhörande vegetation för födosök och vila. Under juni månad förekom flest arter, då 7-8 arter kunde noteras från autoboxarnas inspelningar. Autoboxarna som satt uppe i augusti hade däremot fler inspelningar med fladdermöss fast färre arter, där dvärgpipistrell och vattenfladdermus var de dominerade arterna i datan. Att fladdermusaktiviteten var högre under augusti än i juni kan vittna om att Säveån är viktig för migrerande fladdermöss, en etablerad tes i vilken man tror att till exempel vattendrag kan agera som vandringskorridorer för fladdermöss som ska övervintra söderut (Furmankiewicz, 2009). Det bedöms alltså inte vara fråga om någon föryngring av fladdermöss i inventeringsområdet utan bedöms användas som födosökmiljö av solitära hanar samt som potentiell migrationsled.

5. HÄNSYNS- OCH SKYDDSATGÄRDER

5.1. Naturvärdesobjekt, värdeelement och biotopskydd

Naturvärdesobjekt och naturvärdesklassade områden, särskilt klass 1 och 2 men även lägre klasser, kan vara särskilt känsliga ur ekologisk synpunkt. I hushållningsbestämmelserna 3 kap 3§ MB står att "mark och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön". Utpekade naturvärdesobjekt bör därför sparas i så stor uträkning som möjligt. Utpekade värdeelement bör sparas då de är viktiga för naturvärdesobjektens ekologiska funktioner. Särskilt skyddsvärda träd bör sparas så långt som möjligt och där hänsyn inte kan tas ska samråd med Länsstyrelsen hållas i samband med detaljplaneläggning. Om inte hänsyn kan tas till utpekade biotopskydd ska dispens sökas hos berörd Länsstyrelse.

5.2. Fåglar

Det gröna stråket längs Säveån som finns på båda sidor bör behållas för att undvika negativ påverkan på spridningsstråk samt häckningsområden för fåglar. Eventuella träd som behöver tas ned eller om röjning ska göras bör utföras utanför fåglarnas häckningssäsong (1 april- 15 juli) för att undvika störning och att konflikt med artskyddsförordningen utlöses. Om inte utpekade naturvärdesobjekt kan sparas bedöms en särskild artskyddsutredning behöva genomföras samt eventuellt dispens behöva sökas hos berörd länsstyrelse för ett flertal fågelarter.

5.3. Fladdermöss

En förändrad markanvändning i strandzonen som skulle innebära bebyggelse, gator och mer artificiellt ljus medför att området skulle tappa sitt värde som fladdermusmiljö och den närvaro av fladdermöss som förekommer i nuläget skulle i hög grad utgå. Minskad växtlighet (därmed färre insekter att äta) och öppnare miljöer är två viktiga faktorer som har negativ påverkan på flera av de arter som förekom i säsongens fladdermusinventeringar och vilka bör minimeras i tid och rum för att visa hänsyn för fladdermössen; Att till exempel inte gå till överdrift när man planerar belysning samt att inte ha belysning under vissa delar av året och dygnet, som är särskilt viktiga för fladdermöss kan vara lämpliga hänsynsåtgärder. Att lämna ett grönt stråk längs Säveån på båda sidor samt att spara hålträd är också av vikt för att visa hänsyn till artgruppen.

6. REFERENSER

ESRI (2023). DigitalGlobe, GeoEye, Earthstar Geographics, CNES/Airbus DS, USDA, USGS, AEX, Getmapping, Aerogrid, IGN, IGP, swisstopo, och the GIS User Community

Joanna Furmankiewicz, Monika Kucharska, Migration of Bats along a Large River Valley in Southwestern Poland, *Journal of Mammalogy*, Volume 90, Issue 6, 15 December 2009, Pages 1310–1317, <https://doi.org/10.1644/09-MAMM-S-099R1.1>

Länsstyrelsen (2017). *Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0520183 Säveån, nedre delen*. <https://www.lansstyrelsen.se/download/18.2e0f9f621636c844027347ad/1528974200679/s%C3%A4ve%C3%A5n-nedre-delen-se0520183.pdf>. Fastställd 2017-06-12.

Naturvårdsverket (2009). *Handbok för Artskyddsförordningen Del 1 – fridlysning och dispenser*. Handbok 2009:2 • UTGÅVA 1

Naturvårdsverket (2016). *Fåglar: Linjetaxering, samt kombinerad punkt och linjetaxering*. <https://www.naturvardsverket.se/4a6325/contentassets/d7ef7f2c45a543dda51c82f776ca9c/faglar-linjetax-o-punkt-linje-utypv-20160321.pdf>. Publicerad: 2016-03-21

Naturvårdsverket (2021). *Fladdermöss – Artkartering. Version 1:2*. <https://www.naturvardsverket.se/4a6633/globalassets/vagledning/miljoovervakning/handledning/undersokningstyper/fladdermoss-artkartering-utyp-v-1-2-20210414.pdf>. Publicerad: 2021-04-14

Naturvårdsverket (2023a). Skyddad natur. URL: <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se>

Naturvårdsverket (2023b). Förslag på nationell förteckning över invasiva främmande arter. URL: <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/aktuellt/nyheter-och-pessmeddelanden/2023/juni/forslag-pa-nationell-forteckning-over-invasiva-frammande-arterny-sida/>. Publicerad 2023-06-12.

Nitare, Johan (2019). *Skyddsvärd skog Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning*, Skogsstyrelsens Förlag

SIS (2014a). Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. SIS 199000:2014. Publicerad 2014-06-25, utgåva 1

SIS (2014b). Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI). Teknisk rapport. SIS-TR 199001:2014. Publicerad 2014-06-25, utgåva 1

SLU ArtDatabanken (2023) Artportalen. Sveriges Lantbruksuniversitet. URL: www.artportalen.se

SLU ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala

JAKOBI SUSTAINABILITY AB

Sven Hultins gata 9D . 412 88 Göteborg
+46 (0)70-345 26 09 . info@jakobiab.se

Jakobi
- Din naturliga miljökonsult